

Riktlinje för attest

Syftet med riktlinjen för attest är att fastställa ansvar och regler för kontroll av ekonomiska händelser¹. Målsättningen är att säkerställa att samtliga ekonomiska transaktioner hanteras korrekt avseende leverans, villkor, bokföring och behörighet.

Denna riktlinje gäller för kommunkoncernens samtliga ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner och medel som kommunkoncernen förvaltar. Med ekonomiska transaktioner avses transaktioner som bokförs i kommunens och bolagens ekonomisystem. Många ekonomiska transaktioner genereras i olika förssystem.

Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande uppföljning av riktlinjen för attest och att den är aktuell.

Respektive nämnd och styrelse är ansvarig för att denna riktlinje följs inom nämndens/styrelsens ansvarsområde samt vid behov besluta om nämnds- eller bolagsspecifika styrdokument för attest.

Respektive förvaltningschef/VD har ansvar för att det finns aktuell attestordning, att attestanter har kompetens för uppgiften och att riktlinjen för attest följs.

Systemägare för system som genererar ekonomiska transaktioner ansvarar för att riktlinjen följs.

Ansvaret för respektive attestantroll beskrivs nedan.

Attest

Attest är en bekräftelse på riktigheten i ett agerande eller beslut och är ingen egen beslutsfunktion. Attest ska ses som ett sammanfattande begrepp för ett antal olika kontroller som syftar till att intyga att något är riktigt. En attest, antingen elektronisk eller genom namnteckning, är en bekräftelse på att kontroll av den ekonomiska transaktionen utförts utan anmärkning.

Kontroller som ska utföras avser:

Leverans	att varan eller tjänsten har levererats till eller från kommunen
Villkor	att transaktionen stämmer med avtalade villkor
Betalning	att betalning sker vid rätt tidpunkt
Bokföring	att verifikationen uppfyller kraven enligt god redovisningssed, är rätt konterad och bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod
Behörighet	att transaktionen är godkänd av behörig attestant

¹ Ekonomisk händelse definieras som en förändring i storleken eller sammansättningen av en kommuns förmögenhet som beror på kommunens ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar, uppkomna fordringar och skulder samt andra åtgärder eller transaktioner som påverkar förmögenhetens storlek eller sammansättning (2 kap. 2 § LKBR).

Dokumenttyp Riktlinje	Fastställd av Kommunstyrelsen	Bestuvsdatum 2022-04-27	Giltig till Tillsvidare
Dokumentansvarig Ekonomichef	Gäller för Marks kommunkoncern	Granskad/ reviderad	Diariennr. KS 2021-452

Avvikelser

Om kontrollen visar på avvikelser eller felaktigheter ska attestanten vidta åtgärder. Principen är att först vända sig till den som beställt eller gjort inköpet alternativt beordrat in- eller utbetalning eller annan transaktion, för förklaring eller åtgärd. Vid otillräcklig förklaring kan attestanten behöva vända sig till budgetansvarig eller närmaste chef och i sista hand till förvaltningschef/VD eller ekonomichef.

Krav på attest

Attesten dokumenteras på en verifikation och den kan göras antingen via manuell eller elektronisk namnteckning/signatur.

En person får inte ensam hantera en händelse som leder till en in- eller utbetalning.

Kontroll av inbetalningar till kommunen görs av kassafunktionen. Kontrollen omfattar inbetalt belopp mot erhållna underlag/information från berörd förvaltning eller bolag. Utbetalningar ska attesteras av minst två olika attestanter.

Löner och andra personalkostnader registreras och attesteras i flera steg. För anställningsavtal och ändring av lön i samband med lönerevision sker attesten i samband med undertecknande av avtal eller förhandlingsprotokoll. Alla former av avdrag och tillägg, samt utbetalning av timlöner ska vara beviljade. Detta görs normalt av ansvarig chef och utgör en attest och är därmed underlag för de ekonomiska transaktionerna.

Arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda i styrelser, nämnder och andra politiska organ beslutsattesteras av ordförande. För arvodesersättning för sammanträden utgör protokollet underlag motsvarande granskningsattest, för övriga ersättningar ska den enskilde granskningsattestera. Fasta arvoden anses attesterade när ledamoten utses genom politiskt beslut.

Periodiskt återkommande ekonomiska händelser som baseras på långsiktiga avtal, så som till exempel hyror, el, vatten, får engångsattesteras i elektroniskt arbetsflöde. Vid avvikelser måste fakturan granskas och attesteras innan utbetalning. Det är beslutsattestantens ansvar att kontrollera kostnader i den egna verksamheten och att meddela eventuella förändringar.

Vid e-handel lägger en behörig inköpare en beställning som kontrolleras och godkänns av beslutsattestanten. Därefter sker leveranskvittens/mottagningsattest av beställd vara eller tjänst. Om beställning och leverans matchar är fakturan klar för betalning. Om fakturan inte matchar, går den vidare enligt flödet för granskning och attest.

Manuella fakturaunderlag och kundfakturer som krediteras, makuleras eller avskrivs ska alltid attesteras av den som har beslutsattest. Debitering som genereras i försystem attesteras i enlighet med de rutiner och riktlinjer som finns framtagna för det specifika försystemet. Dessa förvaltas och uppdateras vid behov inom varje förvaltning/bolag med hänsyn tagen till delegationsordningar och attestreglementen.

Interndebiteringar och bokföringsorder attesteras av de parter som transaktionen berör. Ekonomifunktionen kan göra rättelser utan attest under förutsättning att rättelsen inte har någon ekonomisk påverkan för kommunen/bolaget.

Transaktioner som uppstår via filöverföringar eller databearbetningar, exempelvis avskrivningar, avvisade poster, transaktioner i kund- och leverantörsreskontra eller kontering av PO-pålägg, kräver ingen särskild attest. Kontroller sker genom avstämningar.

Attestroller

De olika kontrollerna utförs av olika attestroller. En attestroll bärs alltid av en person anställd/inhyrd inom kommunkoncernen eller en förtroendevald i kommunkoncernen.

Beslutsattest

Beslutsattestanten har det övergripande ansvaret för en ekonomisk transaktion och ansvarar för kontroll av leverans, villkor och bokföring. I rollen ingår att kontrollera att verifikationen uppfyller kraven enligt god redovisningssed, är rätt konterad och bokföring sker i rätt redovisningsperiod. Kontroll av villkor innebär att transaktionen stämmer med beställningen och dess avtalade villkor och betalningsvillkor. Beslutsattesten sker normalt av den som har budgetansvar. Beslutsattestanter utses av förvaltningschef/VD. Förvaltningschef/VD beslutar vilka ekonomiska transaktioner och inom vilket belopp som beslutsattestant har rätt att attestera.

Mottagnings-/granskningsattest

Vid leverans av en vara eller tjänst till kommunen ska en mottagningsattest göras av transaktionen. Mottagningsattest innebär kontroll av att leveransen har mottagits alternativt prestationen har fullgjorts. I kontrollen ligger också att föra fram reklamationer, restnoteringar eller andra klagomål.

Vid en annan utbetalning än ovan (exempelvis ersättningar, vissa bidrag), görs en granskningsattest. Granskningsattesten godkänner transaktionen avseende dess fullständighet och riktighet. Granskningsattesten innebär också kontroll av att det finns tillräckligt med underlag för att styrka transaktionen.

Mottagnings- och granskningsattestanter utses av beslutsattestanten. Beslutsattestanten ska tillse att mottagnings- och granskningsattestanter har tillräcklig kompetens för uppgiften.

Behörighetsattest

Inför utbetalning kontrolleras att både mottagnings-/granskningsattest och beslutsattest utförts samt att beslutsattest utförts av behörig person. Denna attest utförs av den person som registrerar utbetalningen och kan utföras av samma person som även mottagnings-/granskningsattesterat, däremot inte av den som gjort beslutsattesten. Vid utbetalningar genererade av system, finns dessa kontroller inbyggda i systemen.

Jäv

Den som utför kontrollen får inte beslutsattestera transaktioner till sig själv eller närstående. Detta innefattar också transaktioner med bolag och föreningar där den anställda eller närstående har ägarintresse eller ingår i ledningen. För bedömning av om jäv föreligger ska försiktighetsprincipen tillämpas.

Transaktioner som avses är in- och utbetalningar, till exempel reseräkningar, ersättning för utlägg, utbildningskostnader, egna mobiltelefonräkningar, egen representation eller representation för närstående samt affärstransaktioner till bolag eller liknande där intressekonflikt kan uppstå. Beslutsattest ska i sådana fall göras av överordnad. Registrering eller beslutsattestering i lönesystem som kan påverka den egna löneutbetalningen får inte göras.